

ŠIAULIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „PUPŲ PĖDAS“ DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių lopšelio-darželio „Pupų pėdas“ (toliau – lopšelis-darželis) darbuotojų etikos kodeksas (toliau – Etikos kodeksas) įtvirtina lopšelio-darželio mokytojų, mokytojų padėjėjų, mokinio padėjėjų, administracijos ir kitų darbuotojų (toliau – lopšelio-darželio darbuotojų) dalykinio elgesio nuostatas, reglamentuoja svarbiausius etikos principus ir pageidautino elgesio normas, kurių įgyvendinimą prižiūri darželio Etikos komisija.

2. Etikos kodekso paskirtis – padėti lopšelio-darželio darbuotojams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime, bei padėti jas spręsti.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštaringus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

Lopšelio-darželio darbuotojų etika – dora, pareigingumu, kūrybingumu, pagarba, atvirumu, tolerancija, pareigingumu, atsakingumu, sąžiningumu, teisingumu, objektyvumu, žmoniškumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas, atlikdamas savo pareigas, vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

III SKYRIUS ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

3. Etikos kodekso tikslas – apsaugoti lopšelio-darželio darbuotojus nuo veiksmų, galinčių pakenkti asmens bei lopšelio-darželio bendruomenės autoritetui.

4. Etikos kodekso uždavinys – užtikrinti, kad visų lopšelio-darželio bendruomenės narių tarpusavio santykiai būtų pagrįsti tolerancijos ir pagarbos vienu kitais, teisingumo, orumo ir žmogaus teisių, atsakomybės, sąžiningumo ir atidos principais.

IV SKYRIUS PAGRINDINIAI DARBUOTOJŲ ETIKOS PRINCIPAI IR ELGESIO NORMŲ REIKALAVIMAI

5. Darbuotojas savo darbe vadovaujasi šiais etikos principais:

5.1. **Pagarbos principas** – kiekvienas yra vertas sąlygiškos pagarbos. Vadovaudamasis šiuo principu darbuotojas privalo:

5.1.1. puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu lopšelio-darželio darbuotoju bei su savivaldos institucijomis (taryba, mokytojų taryba, metodine grupe ir kt.);

5.1.2. kalbėti ramiu tonu;

5.1.3. vartoti mandagius posakius, pasakymus;

5.1.4. nemanipuliuoti kitu žmogumi;

5.1.5. profesinėje srityje su kolegomis konkuruoti sąžiningai;

5.1.6. neeskaluoti smulkmeniškų konfliktų bei intrigų;

5.1.7. neigiamai neaptarinėti nedalyvaujančio kolegos profesinių gebėjimų, asmeninių savybių;

5.1.8. išklausti ir pateikti tokią informaciją, kuri padėtų asmeniui rasti tinkamą sprendimą, kompromisą;

5.1.9. su vaikais ir kolegomis elgtis pagarbiai;

5.1.10. darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti lopšelio-darželio siekius, garbingai atstovauti lopšeliui-darželiui, etiškai elgtis tiek lopšelyje-darželyje, tiek už jo ribų, tinkamai reprezentuoti jo vardą Lietuvoje ir užsienyje;

5.1.11. objektyviai, vertinti kitų darbus ir pastangas, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems.

5.2. **Tolerancijos principas** – kiekvienas yra savitas ir nepakartojamas, kiekvienas turi teisę turėti skirtingus įsitikinimus, vertybes, nuomonę. Vadovaudamasis šiuo principu darbuotojas privalo:

5.2.1. išklausti kito asmens nuomonę ir būti jai tolerantiškas;

5.2.2. vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu;

5.2.3. nediskriminuoti lopšelio-darželio darbuotojų dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje, sportinėje ar religinėje veikloje;

5.2.4. būti reikliu sau ir kontroliuoti savo asmenines savybes, kurios gali būti nepriimtinos kitiems asmenims (pvz. nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.).

5.3. **Atvirumo principas** – lopšelio-darželio darbuotojas turi teisę į atvirą ir nuoširdų bendravimą. Vadovaudamasis šiuo principu, jis privalo:

5.3.1. atvirai dalintis visiems darbuotojams skirta informacija;

5.3.2. išsakyti ir priimti mandagią argumentuotą kritiką;

5.3.3. išklausti kitų darbuotojų išsakomą nuomonę apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus;

5.3.4. kiekvienas lopšelio-darželio darbuotojas turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai, kelti į viešumą esamas negeroves, siekdamas pagerinti profesinės etikos klimatą.

5.4. **Profesionalumo principas** – kiekvienas lopšelio-darželio darbuotojų siekia vykdyti savo pareigas kompetentingai. Vadovaudamasis šiuo principu, jis privalo:

5.4.1. deramai atlikti savo pareigas pagal pareigybės aprašymą;

5.4.2. nuolat tobulinti savo profesinius gebėjimus, siekiant aukštesnės kompetencijos darbe, domėtis savo srities naujovėmis;

5.4.3. pasirinkti efektyvius darbo metodus;

5.4.4. savo pareigas atlikti sąžiningai, efektyviai ir laiku;

5.4.5. būti susipažinęs su veiklą reglamentuojančiais dokumentais (įstatymais ar kitais teisės aktais);

5.4.6. objektyviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems;

5.4.7. suteikiant pedagoginį vardą, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą, turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

5.4.8. skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, gerąja darbo patirtimi, plėtoti tarpinstitucinius, tarptautinius ryšius;

5.4.9. gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas lopšelio-darželio tradicijas;

5.4.10. bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems.

5.5. **Atsakomybės principas** – kiekvienas darbuotojas yra atsakingas už savo žodžius, veiksmus ir savo vykdomą veiklą. Vadovaudamasis šiuo principu, kiekvienas darbuotojas privalo:

5.5.1. asmeniškai atsakyti už savo veiksmus;

5.5.2. atsakyti už informacijos tinkamą naudojimą ir konfidencialumą;

5.5.3. kiekvienas darbuotojas turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų lopšelio-darželio darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

5.6. **Konfidencialumo principas** – asmeninė informacija apie kitus asmenis gali būti teikiama tik tiems asmenims, kurie yra susiję su konkrečios problemos sprendimu. Vadovaudamasis šiuo principu darbuotojas privalo:

5.6.1. neviešinti ir viešai neaptarinėti konfidencialios informacijos apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.);

5.6.2. apie ugdytinio šeimą, sveikatos būklę informuoti tik tuos asmenis, kurie tiesiogiai susiję su ugdytinio sunkumų sprendimu;

5.6.3. privataus pobūdžio informaciją, susijusią su darbu, naudoti pagal reglamentuojančius įstatymus ar kitus teisės aktus;

5.6.4. pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos mokiniui arba numatomos žalos kitiems);

5.6.5. neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie ugdytinį be jo tėvų sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagą.

5.7. **Sąžiningumo ir nesavanaudiškumo principas** – kiekvienas darbuotojas savo profesinėje veikloje nesiekia asmeninės naudos, elgiasi sąžiningai. Vadovaudamasis šiuo principu įstaigos darbuotojas privalo:

5.7.1. tausoti ir atsakingai naudoti lopšelio-darželio turtą, medžiagas, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant darželio veiklos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus;

5.7.2. lopšelio-darželio turtą naudoti tik darbo reikalais;

5.7.3. savo veikloje vadovautis visuomenės viešaisiais interesais, įstatymų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti viešųjų ir privačių intereso konflikto;

5.7.4. nenaudoti lopšelio-darželio materialinių bei finansinių išteklių politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui;

5.7.5. nepiktnaudžiauti lopšelio-darželio finansiniais ištekliais vykdant įvairius projektus lopšelyje-darželyje;

5.7.6. neniokoti lopšelio-darželio turto dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo;

5.7.7. tiesioginių ar netiesioginių dovanų, neakademinio pobūdžio paslaugų reikalavimas arba priėmimas iš ugdytinių tėvų, vertinamas kaip neetiškas poelgis;

5.7.8. pedagogo požiūris į ugdytinį nesietinas su jų tėvų dalyvavimu (nedalyvavimu) pedagogui priimtinoje (nepriimtinoje) politinėje, kultūrinėje, sportinėje, religinėje ar visuomeninėje veikloje;

5.7.9. nedalyvauti negarbinguose sandėriuose.

5.8. **Nesmerkimo ir neteisimo principas** – darbuotojas neturi būti teisėjas. Vadovaudamasis šiuo principu jis privalo:

- 5.8.1.būti objektyvus ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, priimdamas sprendimus;
- 5.8.2.susidarius tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai: išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;
- 5.8.3.išlikti pakančiam kitokiai kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;
- 5.8.4.neignoruoti teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus;
- 5.8.5.neleistinas nekorektiškas, tendencingas darbuotojo darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos ar kitų su darbu nesusijusių motyvų.

V SKYRIUS

ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

- 6. Etikos kodekso priežiūrą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta darbuotojų Etikos komisija.
- 7. Etikos komisijos penkis narius dvejiems metams tvirtina lopšelio-darželio direktorius. Kandidatus tapti Etikos komisijos nariais siūlo Mokytojų taryba. Etikos komisijos nariai gali eiti pareigas ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Etikos komisija dirba vadovaudamasi Etikos kodeksu, kurį tvirtina direktorius. Etikos komisija į posėdžius turi teisę kviesti vadovus bei su svarstomu klausimu susijusius asmenis.
- 8. Etikos komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Etikos komisijos pirmininkas. Komisijos posėdžiai šaukiami gavus prašymą arba siekiant inicijuoti Etikos kodekso papildymus ar pakeitimus.
- 9. Būtina lopšelio-darželio Etikos kodekso sąlyga – viešas Etikos kodekso projekto svarstymas, siekiant kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.
- 10. Patvirtintas Etikos kodeksas skelbiamas viešai lopšelio-darželio internetiniame tinklapyje.
- 11. Lopšelio-darželio darbuotojai privalo vadovautis šiuo Etikos kodeksu. Jei lopšelio-darželio darbuotojams kyla abejonų, kad gali būti pažeistas Etikos kodeksas, jie apie tai praneša lopšelio-darželio direktoriui, administracijai.

VI SKYRIUS

PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

- 12. Pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi į Etikos komisiją, turi būti įvykę ne vėliau negu prieš 1 (vieną) mėnesį.
- 13. Prašymai dėl etikos pažeidimų įteikiami Etikos komisijos pirmininkui raštu. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti prašymai. Anoniminiai prašymai nesvarstomi.
- 14. Darbuotojas, dėl kurio gautas prašymas, yra raštiškai informuojamas apie jo turinį ir pateikia raštu paaiškinimą per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos.
- 15. Etikos komisija privalo išnagrinėti gautą prašymą, priimti sprendimą ir raštu atsakyti prašymą pateikusiam ar suinteresuotam asmeniui ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo gavimo dienos. Etikos komisija prašymo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu.
- 16. Darbuotojas turi teisę dalyvauti Etikos komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs prašymas.
- 17. Etikos komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos, kol atliekamas tyrimas.
- 18. Etikos komisijos sprendimai yra teisėti, jei posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 4 Etikos komisijos nariai.
- 19. Etikos komisijos sprendimai priimami komisijos narių balsų dauguma. Jeigu posėdyje dalyvaujančių narių balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra Etikos komisijos pirmininko balsas.
- 20. Etikos kodeksas negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms profesinėms vertybėms atvejų, todėl Etikos komisija, nagrinėdama konkrečius prašymus dėl nederamo elgesio Etikos kodekse nenumatytais atvejais, turi spręsti, ar konkretus poelgis nesuderinamas su profesinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

21. Komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos kodeksą, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę tokį pažeidimą laikyti darbo pareigų pažeidimu ir taikyti moralinio poveikio priemones (pvz., pokalbis, žodinė pastaba, įspėjimas ir t.t.).

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Etikos kodeksas priimtas kaip lopšelio-darželio darbuotojų susitarimas dėl tam tikrų vertybinių, elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus, kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

23. Lopšelio-darželio Etikos kodeksas priimamas darbuotojų susirinkime darbuotojų balsų dauguma. Tokia pat tvarka daromi ir šio Etikos kodekso pakeitimai ir papildymai.

24. Su Etikos kodeksu supažindinami visi lopšelio-darželio darbuotojai pasirašytinai.

25. Etikos kodeksas skelbiamas lopšelio-darželio internetinėje svetainėje.

26. Kiekvienas lopšelio-darželio darbuotojas savo veikloje privalo vadovautis Etikos kodeksu.

PRITARTA

Bendruomenės susirinkimo

2024-10-14 protokoliniu nutarimu Nr. BS-1 (2.3.E)